

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3356/2021
23.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Никола Церовац, адвокат из ..., против туженог „IMPOL SEVAL VALJAONICA ALUMINIJUMA A.D. SEVOJNO“, из Севојна, чији су пуномоћници Мирослав Тешић и Иван Тешић, адвокати из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1985/20 од 01.07.2021. године, у седници одржаној 23.02.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1985/20 од 01.07.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ужицу П1 127/19 од 11.03.2020. године, ставом I изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд поништи и утврди да је без правног дејства решење туженог ПП број ../18 од 27.12.2018. године, о отказу уговора о раду и обавезе туженог да тужиоца врати у радни однос код туженог на радно место ... распоређеног на послове „радник ... ПЈ ...“, коо неоснован. Ставом II изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да му исплати накнаду штете у висини изгубљених зарада и других примања на које је тужилац имао право по уговору о раду, Закону о раду и општем акту и да уплати све доприносе за социјално, здравствено и пензионо осигурање и осигурање по основу незапослености, као неоснован. Ставом III изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова поступка плати износ од 124.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате.

Апелациони суд у Крагујевцу је, пресудом Гж1 1985/20 од 01.07.2021. године, одбио, као неосновану, жалбу тужиоца и потврдио пресуду Основног суда у Ужицу П1 127/19 од 11.03.2020. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију тужиоца. Трошкове ревизијског поступка је тражио одређено.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битна повреда одредаба парничног поступка прописана је одредбом члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, на коју ревидент у ревизији указује, није разлог за изјављивање ревизије, у смислу одредбе члана 407. став 1. тачке 2. и 3. истог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог био запослен на основу уговора о раду РО .. од 15.05.2002. године, тако што је обављао послове радног места „радник ... ПЈ ...“. Решењем туженог ПП ../18 од 17.10.2018. године, тужилац је удаљен са рада јер је оцењено да је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца, на основу члана 165. тачка 3. Закона о раду и члана 66. и 67. Колективног уговора туженог, а због учињене повреде радне обавезе и кршења радне дисциплине дана 14.10.2018. године. Тог дана, око 18,21 тужилац је неовлашћено преместио-прегурао котур кабла са места енергетског постројења котларница у простор машинског одржавања ПЈ ... и на тај начин омогућио запосленом ББ да исти изнесе ван просторија туженог и отуђи га. Решењем туженог ПП број ../18 од 27.12.2018. године, тужени је тужиоцу отказао уговор о раду, јер је својом кривицом учинио повреду радне обавезе тако што је дана 14.10.2018. године у 18,21 час из Сектора инфраструктуре-Одељење енергетике, са места енергетског постројења котларнице, неовлашћено отуђио дрвени бунт кабла – котур са намотаним каблом XROO1x185mm2, произвођача „Elkok“ Косјерић, а потом заједно са запосленим ББ, отуђени котур кабла неовлашћено преместио, прегурао у простор машинског одржавања ПЈ ..., неовлашћено скинуо каблове са дрвеног обруча, који је у времену расформирасао, а каблове сакрио на кров кућице у простору машинске радионице, при чему му је, као дугогодишњем раднику, било познато да се на кров кућице у простору машинске радионице не одлажу отпадни каблови, већ да се то чини на другом месту, па је на тај начин омогућио запосленом ББ да исецањем изолације присвоји бакарне жице и на тај начин оштети имовину туженог. На описани начин, тужилац је учинио повреде радних обавеза, незаконито, неовлашћено располагање средствима и отуђење имовине средстава рада, прописане чланом 66. став 1. тачка 7. и 9. Колективног уговора туженог, односно члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду. У ставу 2. решења, наведено је да тужиоцу престаје радни однос даном достављања решења, са којим даном престаје и мера привременог удаљења са рада, утврђена решењем од 17.10.2018. године. У образложењу решења о отказу наведени су докази прибављени у дисциплинском поступку спроведеним пред туженим против тужиоца, дата је оцена доказа, а такође и правна поука. Решење о отказу уговора о раду тужилац је примио 27.12.2018. године. Пре доношења оспореног решења, тужени је тужиоцу доставио

писано упозорење о постојању разлога за отказ, под бројем ПП ../18 дана 05.12.2018. године, које садржи опис истих повреда радних обавеза као и оспореном решењу, како у погледу места, времена и начина извршења, тако и у погледу примене одредби Колективног уговора туженог и Закона о раду. Тужилац се изјаснио на наводе из упозорења, изјашњењем достављеним генералном директору туженог 10.12.2018. године, којим је оспорио своју кривицу за предметне повреде радне обавезе. Након спорног догађаја, тужени је 24.10.2018. године извршио преглед тужиоцевог ормана, којом приликом је пронађен енергетски кабл дужине 39cm, састављен од два кабла различитог пресека, спојен енергетским спојницама, о чему је сачин записник број ..., као и извештај број ..., а пронађени садржај фотографисан на начин како је затечен. Каблови који су, након спорног догађаја, пронађени код тужиоца у његовом орману и код сведока ББ, након обављеног претреса, потичу управо са бунта који је отуђен спорном приликом. Поводом спорног догађаја, одлуком генералног директора туженог образована је комисија ради процене штете која је обавила рад на основу релевантне документације прибављене у дисциплинском поступку, тако што је утврђено да недостаје 22,1 метар кабла чија је вредност 63.760,47 динара, док је 15,8 метара пронађено на крову кућици у радионици одржавања ПЈ ..., а 3,1 метар пронађен је код сведока ББ. Поводом бакарних ужади (жице) пронађених приликом претреса 17.10.2018. године код сведока ББ, против истог је вођен поступак пред Основним јавним тужилаштвом у Ужицу, због кривичног дела крађа у покушају из члана 203. став 2. КЗ (предмет КТ бр. 46/19), који је окончан применом института опортунитета и одлагања кривичног гоњења по члану 283. Законика о кривичном поступку. Тужилац није имао радни задатак, нити овлашћење или наређење да из Сектора инфраструктуре-Одељења енергетике, самоиницијативно и без одређеног задатка узме спорни дрвени бунт са кабловима, нити је тај бунт био потребан у процесу рада тужиоца, при чему он о предузетим спорним радњама није обавестио свог претпостављеног код туженог, нити је тражио одобрење, а своје радње није увео у радну свеску одржавања коју је обавези да води на раду. Предметни бунт кабла се уопште не користи и није потребан у процесу рада ПЈ ..., где је тужиоцево радно место.

Код овако утврђеног чињеничног стања, по оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилном применом материјалног права тужбени захтев тужиоца одбили, јер је тужилац својом кривицом, учинио повреду радних обавеза за које му је изречена санкција прописана Колективним уговором туженог и Законом о раду, па је неоснован и његов захтев за враћање на рад и обавезивање туженог да му накнади штету, у смислу одредбе члана 191. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 95/18).

Одредбом члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду, прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе, и то ако учини повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду. Уговором о раду, закљученом између парничних странака, под бројем РО бр. .. од 15.05.2002. године, у одредби члана 25. тачка 7, предвиђено је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду уколико незаконито и неовлашћено располаже средствима. Колективним уговором туженог од 24.10.2017. године, у члану 66. је предвиђено да за повреде радних обавеза које запослени учини својом кривицом послодавац може, поред случајева утврђених законом, да запосленом откаже уговор о раду и у случају под тачком 7), незаконито и неовлашћено располагање средствима и под тачком 9), отуђење имовине срестава за рад, сировина,

полупроизвода и готових производа, утаја и послуга новцем или хартијама од вредности.

У конкретном случају, тужилац је 14.10.2018. године у 18,21 часова из Сектора инфраструктуре-Одељење енергетике, са места енергетског посторојења котларнице, узео дрвени бунт кабла – котур са намотаним каблом, иако то није био његов радни задатак, нити га је претпостављени на то овластио, односно одобрио му ту радњу, коју није увео у одговарајућу евиденцију код туженог, а што је био дужан и знао да треба да уради, а затим је заједно са запосленим ББ исти котур кабла прегурао у простор машинског одржавања ПЈ ..., где је затим скинуо каблове са дрвеног обруча котура бунта (који је у времену расформирасао), а каблове ставио на кров кућице у простору машинске радионице, који није намењен за одлагање отпада, а што је тужиоцу било познато. Описаном радњом тужилац је, својом кривицом, учинио повреду радних обавеза, на коју му је тужени указао претходно достављеним писаним упозорењем о постојању разлога за отказ уговора о раду, на основу члана 180. Закона о раду, на који начин је тужиоцу омогућено да изнесе своју одбрану, што је он и учинио. Код таквог стања ствари, следи да је тужени побијано решење о отказу уговора о раду тужиоцу донео у законито спроведеном поступку, па је захтев тужиоца за поништај тог решења, враћање на рад код туженог и накнаду штете неоснован.

Наводима ревизије тужиоца о томе да непоштовање радне дисциплине није такве природе да би требало да му престане радни однос и да је уместо отказа уговора о раду требало да му буде изречена једна од мера прописаних чланом 68. Колективног уговора туженог, а то је: привремено удаљење са рада без накнаде зараде у трајању 1-15 радних дана или изрицање новчане казне од 20% основне зараде запосленог за месец у коме је новчана казна изречена или пак опоменом са најавом отказа, не доводи се у сумњу правилност побијаног решења о отказу уговора о раду тужиоцу. Приликом оцене законитости одлуке о отказу уговора о раду и престанку радног односа запосленог, суд је дужан да утврди да ли је остварен основ за престанак радног односа, а то је случај када је запослени учинио повреду радне обавезе и/или радне дисциплине која му је оспореним решењем стављена на терет, а која је, Законом о раду, општим актом послодавца или уговором о раду, предвиђена као основ за отказ уговора о раду запосленом од стране послодавца, као и да је запослени одговоран за извршење описане радње, што је све овде случај. Врста и тежина изречене дисциплинске мере је дискреционо овлашћење послодавца, па суд није овлашћен да цени целисходност изречене дисциплинске мере запосленом у том смислу да ли изречена мера представља адекватну казну за учињену повреду радне дисциплине или радне обавезе или то није случај.

Неосновани су наводи ревизије тужиоца да је повређено материјално право из колективног уговора, имајући у виду да против тужиоца није вођен кривични поступак. Супротно тим наводима ревизије, тужиоцу побијаним решењем није стављено на терет извршење кривичног дела, већ повреда његових радних обавеза, па то што против тужиоца није вођен кривични поступак није битна чињеница. Због тога тужилац неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. и 154. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Трошкови ревизијског поступка на име ангажовања пуномоћника, адвоката, за састав ревизије, туженом нису признати, јер му нису били потребни, у смислу одредбе члана 154. став 1. Закона о парничном поступку.

Из тог разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу другом изреке донео применом одредбе члана 165. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**